

Tillatelse etter forurensningsloven

for

Hvebergsmoen Potetpakkeri AS,

Utslipp fra potetbearbeidende virksomhet, Grue kommune

gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11, jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 22. januar 2003 samt senere korrespondanse. Vilkårene er gitt på side 4 og utover.

Tillatelsen gjelder fra dags dato, og erstatter tillatelse av 15.09.2000.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter tillatelsens ikrafttredelse, skal bedriften sende fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at eventuelle endringer i tillatelsen kan vurderes.

Det gjøres oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar konsesjonshaver fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Bedriftsdata:

Anleggseier: Hvebergsmoen Potetpakkeri AS Adresse: 2264 Grinder
--

Tillatelse nr 2003008

Saksnr.: 2003/6487 Bedrift: A61779 Bransje: 15.31 Kontrollklasse: 3 Søknadsdato: 02.06.2003 Tidligere avgjørelser: 15.09.2000.

Produksjonsrammer

Produkt/produksjonsfraksjon	Tonn/år	Tonn/døgn
Mottak, sortering og vasking av poteter	50 000	250

Rense- og utslippskrav

Utslippskomponent	Årlig utslipp tonn/år	Døgnutslipp kg/d	Utløpskonsentrasjon mg/l	Maks.-verdi / Intervall
Tot-P	0,07	0,3	5	
BOF ₅	5,5	25	400	
KOF	11	50	800	
SS	7,7	35	600	
pH				Ca. 6
Temperatur				35 °C
Avløpsmengde				4,0 m ³ /h

Frister for gjennomføring av tiltak

Tiltak	Frister
Plan for behandling og transport av potetavfall, kfr. pkt. 4.3	01.03.2004

Saksvurdering og begrunnelse

Søknaden gjelder mottak, sortering og vasking av poteter, 50.000 tonn per år. Ferdigvareproduksjon oppgis til ca. 35.000 tonn per år. Bedriften er lokalisert i tilknytning til PotetPartner AS, som foretar skrelling og koking av potetene.

Etter intern forbehandling skal bedriftens avløp ledes til Grinder renseanlegg. Renseanlegget er planlagt og bygget spesielt med tanke på mottak og behandling av prosessavløp fra disse to bedriftene.

Solør/Odals-regionen er et stort og betydningsfullt distrikt med tanke på potetdyrking. Det er derfor viktig å forebygge spredning av plantesykdommer i forbindelse med mottak av poteter og disponering av avfall. Transport av råstoff og avfall må sikres spesielt godt.

Søknaden har vært lagt ut til offentlig høring ved Grue kommune. Søknaden er også forelagt Grue kommune til uttalelse.

*

Grue kommune, landbrukssjefen uttrykker at det er svært viktig å hindre spredning av potet-sykdommer i området, som er landets største potetdistrikt. I forbindelse med avløps-behandlingen må Grinder renseanlegg drives slik at smittestoffer ikke spres. Slam fra anlegget må varmebehandles dersom dette skal brukes til jordforbedring. Alternativt kan slammet graves ned og sikres på særskilt område.

Bruken av potetavfall og stivelse til dyrefor krever spesielle tiltak. Bedriften må utrede nærmere hvordan avfallet skal behandles for å hindre sjukdomsspredning, koking nevnes som et egnet tiltak. Bedriften må videre kunne redegjøre for hvem som er mottakere av avfall. Smitterisikoen forsterkes ved at bedriften mottar poteter fra andre deler av landet, der situasjonen for plantesykdommer er forskjellig fra Solørregionen.

*

Fylkesmannen deler landbrukssjefens syn på at det er viktig å iverksette strenge forebyggende tiltak for hindre spredning av potetsjukdommer i distriktet. Vi mener at nødvendige vilkår er bygget inn i tillatelsen. Det er dessuten stilt krav om utarbeidelse av plan for behandling og transport av potetavfall.

Grue kommune har søkt om tillatelse til etablering av deponi for jordavfall og potetrester i nedlagt grustak i Grue kommuneskog. Deponiet skal også brukes for disponering av slam fra Grinder renseanlegg. Nødvendige rutiner for sikring mot smittespredning må derfor også ivaretas av Grue kommune ved transport av slam og drift av deponiet.

Klageadgang

Denne utslippstillatelsen kan påklages til SFT innen 3 uker fra meddelelsen. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes og sendes via fylkesmannen. Det vises ellers til forvaltningsloven § 27.

Dato: 08.01.2004

Ola Gillund
seksjonssjef

Steinar Østlie
overingeniør

Vilkår for tillatelse

1. Utslipp til vann.

1.1 Utslippsbegrensninger

- 1 Utslippet skal i størst mulig grad jevnes ut over døgnet eller deler av døgnet etter nærmere avtale med kommunen. Andre begrensninger settes i avtale om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg.
- 2 Temperatur i samlet prosessavløpsvann skal ikke overstige 35 °C. Alkaliske og sure væsker skal nøytraliseres til pH 5-6 før innledning på kommunalt avløpsnett.

1.2 Bedriftsinterne tiltak

- 1 Forurenset vann skal holdes adskilt fra ikke forurenset vann. Kjølevann skal derfor ikke føres til renseinnretninger eller til spillvannsledning lagt etter separatsystemet. Kondensat som kan bli forurenset bør kontrolleres med instrument tilkoblet alarm eller ventil som sjalter forurenset avløpsstrøm over til spillvannsnett.
- 2 Forbruk av vann skal reduseres så mye som mulig. Slinger skal derfor utstyres med selvlukkende kraner. Vannbesparende vaskesystem og forskylling med små mengder vann bør benyttes.
- 3 Vann skal ikke benyttes der det kan erstattes med andre midler. Ved rengjøring skal derfor mest mulig av fast materiale fjernes ved feiing, skraping e.l. Unødvendige spyleposter og sluk bør utkobles. Utblåsing eller utsuging av stoffrester bør erstatte vannspyling.
- 4 Forurenset vann skal resirkuleres eller grovrenses på tidligst mulig tidspunkt. Sluk skal utstyres med rister, siler eller oppsamlingskurver. Rengjøringsmidler bør resirkuleres så lenge de er tilstrekkelig aktive.
- 5 Tanker, kar, beholdere med olje, vaskemidler, syrer/baser og andre sterkt forurensende stoffer skal være slik utstyrt og plassert slik at ingenting av innholdet kan havne i avløpssystemet eller forårsake annen form for forurensning ved lekkasjer eller havari. Prosesstanker må sikres mot risiko for overflom.
- 6 Jord, potetrester og annet produksjonsavfall på gulv og produksjonsutstyr skal samles opp før rengjøring. Rester av slikt avfall må ikke føres eller spyles til avløp.

1.3 Utleddning og rensing

- 1 Forurenset prosessavløp og vaskevann skal behandles i internt renseanlegg før utledning til kommunalt ledningsnett. Bedriftsintern forbehandling skal bestå av sedimentering for fjerning jord og sand.
- 2 Drift av forrenseanlegg og rutiner for utledning til kommunalt nett forutsettes fastsatt i samarbeid og etter avtale med kommunen, i den grad dette kan ha betydning for funksjon og driftsstabilitet ved kommunalt renseanlegg.
- 3 Etter forrensing skal avløpet ledes til kommunalt avløpsanlegg. Oppstår problemer i renseanlegg, ledningsnett eller i form av luktutslipp, kan det bli satt ytterligere krav om forbehandling av bedriftens avløpsvann.
- 4 Før tilknytning til kommunalt avløpsnett skal kommunens tillatelse være innhentet. Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å kreve inn avgifter, sette sikkerhetsvilkår m.v.

1.4 Drift, kontroll, måling.

- 1 Bedriften er plassert i kontrollklasse 3.
- 2 Forholdene skal legges til rette for utføring av målinger og uttak av prøver for analyse. Måle- og analyseprogrammet skal gjenspeile et representativt bilde av produksjons- og utslippsforholdene over året. Automatisk prøvetakingsutstyr med mengdestyring skal installeres når det måles.
- 3 Det skal tas 12 årlige ukeblandprøver av bedriftens avløpsvann for analyse av kontrollparametere opplistet nedenfor. Blandprøvene skal tas ut som mengdeproporsjonale daglige delprøver, som blandes i en samleprøve og konserveres fortløpende, f.eks ved dypfrysing. I forbindelse med prøveuttak må hydraulisk avløpsmengde registreres gjennom prøvetakingsperioden for beregning av forurensningsmessig utslippsmengde. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard og anerkjent laboratoriepraksis. Fylkesmannen kan endre bestemmelsene vedr. omfang av årlig prøvetaking.
- 4 Resultater fra utslippsmålinger skal framlegges for fylkesmannen gjennom årsrapport. Analysene skal utføres etter Norsk Standard eller tilsvarende ved laboratorium akkreditert etter NS-EN ISO/IEC 17025:1999, utgave 1, 2000. Det skal foretas analyser av følgende utløpsparametere, standard er angitt for hver parameter:
 - Total fosfor (tot-P) NS 4725, utgave 3, 1984
 - Biologisk oksygenforbruk (BOF₅) NS-EN 1899-1, utg. 1, 1998
 - Kjemisk oksygenforbruk (KOF_{cr}) NS 4748, utgave 2, 1991
 - Total nitrogen (tot-N) NS 4743, utgave 2, 1993
 - Suspendert stoff (SS) NS 4733, utgave 2, 1983

Midlingstider for vurdering av målte verdier mot utslippskrav:

Årlig utslipp	Døgnutslipp	Utløpskonsentrasjon	Renseeffekt	Maks-/min-verdi
1 år	1 uke	1 uke	1 uke	1 uke

- 5 Bedriften er ansvarlig for at operatører av forrenseanlegget har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å drive anlegget på en tilfredsstillende måte. Det forutsettes at relevant opplæring blir gitt.
- 6 Kommunen skal ha tilgang til å ta ut stikkprøver av avløpsvannet til enhver tid.
- 7 Bedriften kan av fylkesmannen pålegges å delta i resipientundersøkelser, som delvis skal bekostes av bedriften.

2. Utslipp til luft

- 2.1 Bedriften skal ikke avgi sjenerende lukt til omgivelsene.
- 2.2 Det er ikke søkt om utslipp til luft fra oljebasert fyringsanlegg.

3 Støy

Bedriften vil ha 18 timers produksjonsdag. Støy vil vesentlig oppstå i forbindelse med transport, som vil foregå i tidsrommet kl 6-21, ca. 30 transportper per arbeidsdag.

Bedriften kan på grunnlag av immisjonsmålinger bli pålagt å minske støy fra anlegget. Ekstern støy skal ikke overskride grenseverdier i SFT's retningslinjer for begrenning av støy fra industri TA-506, jf. støyhåndboka-TA 1827/2001:

Høyeste ekvivalent støynivå (dB(A)), utendørs, tilnærmet frittfelt:

Område	Dag 06 – 18	Kveld 18 – 22 Søn/helg 06 – 22	Natt 22 – 06
Bolig , undervisning	50	45	40
Hytter, rekreasjon, sykehus, sykehjem	40	35	35

Høyeste støynivå (maksimalnivået) skal ikke ligge mer enn 10 dB(A) over ekvivalentnivået.

4 Avfall

- 4.1 Avfall skal så langt det er mulig sorteres etter hensiktsmessige fraksjoner og gjenbrukes eller gjenvinnes i egen virksomhet, gjennom etablerte bransjeløsninger for ulike avfallsfraksjoner eller leveres til godkjente mottak og behandlingsanlegg for avfall.

Kommersielt mottak og foredling av poteter er forbundet med risiko for spredning av plantesykdommer. En slik spredning vil være svært alvorlig i et område som Solør, hvor potetdyrking har stor næringsmessig betydning innen landbruket.

- 4.2 Næringsavfall (sand og jord) utgjør ca. 1300 m³ per år. Avfallet skal disponeres i Grue kommunes deponi på Grue kommuneskog (egen tillatelse kfr. pkt. 4.5).

Potetavfall skal i så stor grad som mulig utskilles fra sand- og jordfraksjonen.

Husholdningsavfall skal leveres til kommunal avfallsbehandling.

Miljøfarlig avfall disponeres i henhold til krav i «Forskrift om farlig avfall,» fastsatt av Miljøverndepartementet

- 4.3 Bedriften må innen 01.03.2004 redegjøre for rutiner for behandling og transport av potetavfall som sikrer at evt. smitte ikke spres til nye dyrkningsarealer. Det må føres oversikt over hvilke besetninger som mottar fôr fra bedriften. Det er tilstrekkelig at det utarbeides én felles plan i samarbeid med PotetPartner AS.
- 4.4 All åpen brenning av avfall på bedriftens område er forbudt. Avfallsfraksjoner som ikke kan gjenvinnes innenfor akseptable kostnadsrammer eller der løsninger ikke er tilgjengelig, kan tillates deponert etter særskilt tillatelse.
- 4.5 Det er en forutsetning for denne tillatelsen at det er godkjent og etablert tilfredsstillende løsninger for disponering av jordavfall som oppstår i forbindelse med mottak og vask, samt slam fra avløpsbehandling.

5 Generelle vilkår

5.1 Overholdelse av grenseverdier

Fastsatte grenser for utslipp til vann og luft og for støy skal overholdes i tilfeldig valgte måleperioder når det ikke er satt nærmere krav til midlingstid. Fastsatte grenseverdier for utslipp skal overholdes under normale driftsforhold, herunder også ved eventuelle utslippstopper under deler av driftssyklusen, ved bruk av mindre gunstig råstoff og ved andre avvikelser innenfor rammen av vanlige driftsvariasjoner. Disse krav skal oppfylles også når den opprinnelige effekt av utslippsreducerende utstyr er avtatt som følge av slitasje, eller det er skjedd annen påregnelig forringelse av utstyr som har betydning for utslippene.

5.2 Egenkontroll og ansvar

Bedriften plikter, gjennom instruksjoner og andre tiltak, å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger til enhver tid begrenses mest mulig. Heri ligger bl.a. en plikt til så langt som mulig å søke og å hindre unormale driftsforhold som forårsaker forhøyede utslipp, og til å redusere eller innstille driften under slike forhold hvis det ellers vil oppstå vesentlige overskridelser av de normale utslipp.

5.3 Internkontroll

I henhold til «Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter» (fastsatt 06.12.1996) plikter bedriften å innføre og utøve internkontroll som skal sikre at kravene i denne utslippstillatelsen og i relevant lovverk overholdes. Dette innebærer at internkontrollen bl.a. må inneholde følgende dokumentasjon:

- *Risikovurderinger*, som skal omfatte ytre miljø
- *Målformuleringer*, som skal omfatte ytre miljø
- Beskrivelser av planer og rutiner for hvordan målene skal nås og risiko reduseres
- Rutiner for behandling og oppfølging av *avvik*
- Rutine for *systematisk gjennomgang* av internkontrollen (intern systemrevisjon)

5.4 Akutte utslipp

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå, eventuelt begrense akutte utslipp. Dersom det inntreffer situasjoner som medfører akutte utslipp, skal kommunen og fylkesmannen varsles så snart som mulig. Det forutsettes at varslingsrutiner overfor kommunen avtalereguleres.

5.5 Inspeksjoner

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene eller de etater og institusjoner disse bemyndiger, inspisere anlegget til enhver tid.

5.6 Arbeidsmiljøet

Oppfyllelse av denne tillatelsen skal skje på en slik måte at arbeidsmiljøet ved bedriften, sett under ett, ikke blir forverret. Dersom bedriften mener at de påbudte tiltak ikke kan gjennomføres på grunn av dette vilkåret, plikter den straks å underrette fylkesmannen. Forurensningsmyndighetene kan i så fall gjøre de endringer i tillatelsen og gi de påbud som er nødvendige.

Dette vilkår er ikke til hinder for at det med hjemmel i annen lovgivning blir stillet ytterligere krav til det indre miljø eller sikkerheten.

5.7 Tvangsmulkt og straffeansvar

Forurensningsmyndighetene kan fastsette nærmere bestemmelser om *tvangsmulkt* for å sikre at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, jf. forurensningslovens § 73.

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen er straffbart i henhold til Forurensningslovens kap. 10.

5.8 Endring og omgjøring av tillatelse

Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake dersom vilkårene i Forurensningslovens § 18 er til stede.

5.9 Utskiftning av utstyr

Dersom virksomheten skal foreta en vesentlig utskiftning av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensningene på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi fylkesmannen melding om dette.

5.10 Nedleggelse og driftsstans

Dersom virksomheten nedlegges eller stanses, skal det gis melding til fylkesmannen så fremt virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen.

Dersom virksomheten har vært nedlagt eller stanset i mer enn 2 år, skal det gis melding til fylkesmannen om virksomheten ønskes startet på ny.